

Zpráva z auditu programu Ekoškola

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Povrly
Adresa školy	5. května 233/14, Povrly, 40332
Jméno ředitele školy	Mgr. Jaroslava Najmonová
Jméno koordinátora programu	Mgr. Hana Vaněčková
Datum auditu	12. 5. 2017
Jména auditorů	Ing. Petra Melingerová, Mgr. Venuše Antoniszynová
První žádost o čtvrtý titul Ekoškola	

1. Naplnění kritérií 7 kroků programu Ekoškola

Název kroku	Počet získaných bodů	Požadovaný počet bodů
Ekotým	95	65
Analýza	94	60
Plán činností	92	60
Monitorování a vyhodnocování	110	55
EV ve výuce	100	50
Informování a spolupráce	100	65
Ekokodex	100	50

2. Slovní hodnocení školy

Podrobný popis dosaženého stavu v jednotlivých kritériích najdete v příloze zprávy.

2.1. Shrnutí kvality realizace programu na škole:

Program Ekoškola je na ZŠ Povrly realizován dlouhodobě a velmi kvalitně. Škola má k dispozici krásnou venkovní učebnu a její okolí je plné ekopedagogických prvků, se kterými lze pracovat v rámci environmentální výchovy. Žáci i pedagogové programem žijí a zajímají se o jeho růst a přínos. Snaží se hledat novou inspiraci v rozšiřování členů Ekotýmu, informování veřejnosti a setkávání se s dalšími Ekoškolami. Ekotým je velmi akční a o aktivitách v rámci Ekoškoly mluví se zaujetím. Díky tomu, že se čestným členem Ekotýmu stal i pan starosta, může škola více usilovat o zlepšení stavu budovy a finanční podporu. Pan starosta bere podněty od žáků vážně a snaží se pracovat na zlepšení okolí školy. Díky této spolupráci se v posledních letech podařilo realizovat několik úprav budovy školy znamenajících velkou úsporu energie (zateplení, aktuálně nová okna atd.), obec však podporuje také environmentálně zaměřené akce a projekty, kterých se zástupci obecního úřadu také osobně účastní. Škola má na velmi dobré úrovni navázanu spolupráci s rodiči a místními firmami, což je vidět zejména na součinnosti při realizaci akcí a projektů. Díky této spolupráci se škole daří šetřit prostředky za materiál i práci. Na Analýze jednotlivých témat a tvorbě Ekokodexu se podíleli skoro všichni žáci. Při sestavování Plánu činností žáci vycházeli z Analýzy a pravidelně ho vyhodnocují. Ekotým se snaží hledat stále nové výzvy a posouvat jednotlivá témata. Nyní usiluje o zkvalitnění školní jídelny a spolupráci s paní kuchařkou, protože jídelnu vnímají velmi kriticky. I když jí dávají podněty, nedokáže je přijmout a spíše se uzavírá.

2.2. Přehled silných a slabých stránek v jednotlivých oblastech

Ekotým

Silné stránky:

Ekotým má 23 členů. Z tohoto počtu je 17 dětí, 2 provozní zaměstnanci, dva pedagogové a čestnými členy je pan starosta a paní ředitelka. Zapojení pana starosty je velmi přínosné, Ekoškolu podporuje a je rád, že na škole funguje. Ekotým je složen z velmi komunikativních a aktivních dětí. Zapojení v Ekotýmu berou jako možnost podílet se na zajímavých akcích a dozvědět se nové informace. Hodně je baví, že mohou být spolu a vzájemně se podporují. Řada členů je zapojena dlouhodobě (2 až 5 let), což umožňuje sledovat změny, které žáci prostřednictvím programu přináší. Všichni do Ekotýmu vstupují dobrovolně. Ekotým se pravidelně schází jednou za dva měsíce.

Slabé stránky a doporučení:

Doporučení, která škola dostala při minulém auditu, si vzala jako příležitost pro svůj rozvoj a nyní je součástí týmu i pan starosta. Doporučujeme v rámci aktivit zapojit také nějakého rodiče, který by byl pro Ekotým novým impulsem a možností posílit informování směrem k veřejnosti. Vzhledem k tomu, že Ekotým je velmi aktivní a zapálený, tak by stálo za zvážení, zda se nescházet společně častěji.

Analýza

Silné stránky:

Na Analýze Vody, Energie, Prostředí školy, Odpadů, Jídla a Dopravy se podíleli téměř všichni žáci školy. Na zpracování každé z Analýz byli vybráni členové Ekotýmu, kteří téma zpracovávali se svou třídou. Data pro Analýzu žáci sbírali za pomoci pracovních listů Ekoškoly a dotazníků, které si sami zpracovali. Do přípravy dotazníků se zapojují kromě žáků druhého stupně také žáci prvního stupně, kteří se tak připravují na budoucí zapojení do práce Ekotýmu. Všechny Analýzy jsou graficky zpracované a jsou umístěné na chodbě školy. Na první pohled zaujmou kolemjdoucí svou pestrostí a barevností, jako podklad je zvolen motiv související s konkrétní Analýzou, např. Analýza vody je umístěna na kapce, Analýza energie na žárovce atd. Ve všech Analýzách je zhodnocen posun od minulé analýzy, a jsou doplněny o tabulky a grafy spotřeby. Pozornost kolemjdoucích upoutají také fotografie, kterými jsou všechny Analýzy doplněny a které jsou navíc označeny vtipnými popisky souvisejícími s tématem. Fotografie zpracovávali sami žáci, a sami také vymýšleli vtipné texty. Na sběru dat pro Analýzy se podílí také správní zaměstnanci školy a zaměstnanci místního Obecního úřadu, kteří poskytují data z odečtů elektrické energie, plynu a vody. Tyto údaje předávají vybrané členy Ekotýmu, která je poté předá k dalšímu zpracování členovi, který má danou oblast na starosti.

Slabé stránky a doporučení:

Doporučujeme dále rozšiřovat témata Ekoškoly, pravidelně vypracovávat Analýzy a jejich srovnání. Škola prochází v poslední době rozsáhlou rekonstrukcí, která bude znamenat výrazné úspory v oblasti energií. Bude proto zajímavé sledovat v příštích letech srovnání spotřeby s roky před rekonstrukcí. Tématem, na které by se škola mohla v budoucnu více zaměřit je Jídlo, kterému se již nyní částečně věnuje. Dobrým prostředkem pro další zapojení tohoto tématu by mohl být např. program Menu pro změnu realizovaný Sdružením Tereza.

Plán činností

Silné stránky:

Plán činností sestavuje Ekotým ve spolupráci s koordinátorkou vždy na dva měsíce. Při jeho sestavování vychází z výsledků Analýzy a každý nový plán navazuje na Plány předchozí. Tím má Ekotým zajištěnou aktuálnost Plánu a také okamžitou návaznost na předchozí úkoly. Zajištěno je tak také případné rychlé zavedení dalšího postupu při nesplnění úkolu. Se všemi Plány se pracuje průběžně, a jsou také průběžně doplňovány o monitoring, poznámky či připomínky, a vyhodnocení úspěšného, částečně splněného či nesplněného cíle nebo úkolu. Plány jsou přehledně zapsány v tabulce, která obsahuje kromě obvyklých položek také údaje o formě výstupu z akce či úkolu. Škola často využívá možnosti získat pro svou činnost finanční či materiální dotaci, což také zohledňuje při sestavování Plánu. V plánu je také přesně vyznačeno kdo nese za úkol zodpovědnost a v samostatné kolonce také kdo mu při plnění pomáhá.

Slabé stránky a doporučení:

Plán je velmi dobře zpracován a Ekotýmu vyhovuje jeho rozdělení po dvouměsíčních úsecích. Velmi dobře je v plánu zpracováno kdo za úkol zodpovídá a kdo mu pomáhá, přehledně je také vyznačeno splnění či nesplnění úkolu. Doporučujeme v případě nesplnění úkolu připsat pod značku označující nesplnění úkolu, v kterém z následujících Plánů se Ekotým k úkolu vrací, případně připsat poznámku z jakého důvodu úkol nebude realizován.

Monitorování a vyhodnocování

Silné stránky:

V Plánu činností je přehledně označeno, které úkoly byly splněny, které se podařilo splnit částečně a které se případně splnit nepodařilo. K označení jsou používána velká tiskací písmena, která zajišťují, že je na první pohled jasné, zda byl úkol splněn či ne. Koordinátorka spolu s Ekotýmem zkoumá také příčiny nesplněných či částečně splněných úkolů a na tyto úkoly poté navazují při sestavování Plánů na další měsíce.

Ekotým monitoruje ve spolupráci se správními zaměstnanci školy a se zaměstnanci místního obecního úřadu spotřebu vody a energií a tyto údaje zpracovává do Analýz ve formě grafů. Z monitoringu spotřeby také vyvozuje důsledky a snaží se realizovat šetrná opatření. V minulých letech realizovala škola díky dotaci obce Povrly instalaci solárních panelů, jejichž prostřednictvím monitoruje výrobu el. energie v závislosti na intenzitě slunečního svitu.

Slabé stránky a doporučení:

V Plánu je přehledně značen monitoring splněných i nesplněných úkolů. Doporučujeme doplnit pod přehledné označení velkým písmenem také podrobnější průběh monitoringu či

například fotografii realizace úkolu. Takto doplněné Plány z předešlých měsíců mohou při umístění na nástěnkou připomínat splněné úkoly také ostatním žákům školy či návštěvníkům.

Environmentální výchova ve výuce

Silné stránky:

Environmentální výchova je realizována v rámci všech předmětů a informace jsou ucelené. Ve výuce se věnují tématům Voda, Biodiverzita a Energie. Energii a Vodě se věnují hlavně v matematice, kde počítají spotřebu. V okolí školy žáci instalovali hmyzí domky, také využili zahradu školy a zasadili bylinky a další tradiční druhy zeleniny a ovoce. Škola je také zapojena do projektu NEPZ, který pomáhá chránit ohrožená zvířata tropického lesa JV Asie. V listopadu 2014 žáci a pedagogové úspěšně uspořádali Osvětovou akci o palmovém oleji, ke které natočili krátký film. Kromě všech těchto aktivit žáci chrání obojživelníky a pomáhají při jejich stěhování do přehrady za rozmnožování. Během vyučování se děti věnují také původu potravin minimalizaci odpadu.

Slabé stránky a doporučení:

Je vidět, že se škola věnuje rozmanitým tématům a ve výuce se dozívají velké množství zajímavých a užitečných informací. Doporučujeme v tomto nastavení pokračovat a věnovat se všem ekopedagogickým prvkům, která v okolí školy jsou.

Informování a spolupráce

Silné stránky:

Při auditu bylo vidět, že se škola informování o programu věnuje intenzivně. Žáci pravidelně hlásí 1x týdně rozhlasem a pracují na tom, aby o jejich činnosti věděla i veřejnost. Na webu má Ekoškola vlastní sekci věnovanou všemu, co se v programu děje. Rubrika je pravidelně aktualizována. Kromě informací o akcích v sekci veřejnost najde Analýzu, Ekokodexy a informace o proměnách na školním pozemku. Škola má i vlastní časopis Buňka, kam žáci 1x za měsíc přispívají a o významnějších akcích informují v Povrlnském deníku. Před školou je vyvěšena vlajka Ekoškoly a na informačních tabulích je možné vidět logo Ekoškoly. U příležitosti oslavy Světového dne Ekoškol (7.11.) se setkaly na půdě školy Ekotýmy ze spřátelených Ekoškol místního regionu. Setkání se účastnily školy: ZŠ a MŠ Liběšice, ZŠ a MŠ Povrly, ZŠ Na Valech Litoměřice, ZŠ a MŠ Krásná Lípa a Biskupské gymnázium, ZŠ a MŠ Bohosudov. Členové Ekotýmu mezi sebou komunikují prostřednictvím emailu, čímž šetří zejména papír, informace o své činnosti zveřejňují na webových stránkách školy, prostřednictvím rozhlasu nebo školního časopisu Buňka, který vychází v elektronické podobě.

Slabé stránky a doporučení:

Škola má velmi dobře vypracovaný systém informování mezi žáky i směrem k veřejnosti. Doporučujeme v těchto aktivitách pokračovat a pokusit se oslovit i větší média v okolí.

Ekokodex

Silné stránky:

Ekokodex byl po rekonstrukci objektu obnoven a vyroben z petlahví. Je umístěn na viditelném místě v hale budovy ve spojovací chodbě. Kromě velkého Ekokodexu si třídy každý rok tvoří svůj vlastní Ekokodex. Právě z těchto třídních Ekokodexů byla vybrána nejčastěji se opakující pravidla a zapracována do Ekokodexu společného. Třídy jsou motivovány ke kreativě, prostřednictvím soutěže. Ekokodexy se porovnávají a jejich fotky jsou dávány na web. Formy ztvárnění Ekokodexů jsou velmi originální (komiksové postavy, fotoromán, slunce).

Slabé stránky a doporučení:

Škola s Ekokodexy aktivně pracuje a je vidět, že žáci mají k Ekokodexu vztah. Doporučujeme s Ekokodexem stále pracovat a případně měnit některá pravidla dle potřeby žáků.

Ekologický provoz:

Vybraná témata: Voda, Energie, Odpady, Prostředí školy, Jídlo, Doprava

Silné stránky:

Vzhledem k délce zapojení školy v programu Ekoškola je činnost Ekotýmu velmi pestrá a zaměřuje se na mnoho oblastí. Škola má velice dobře navázanu spolupráci se starostou obce, který se s členy Ekotýmu schází a analyzuje s nimi problémy a nápady týkající se nejen školy samotné, ale také života v obci. Díky této spolupráci se v posledních letech podařilo realizovat několik úprav budovy školy znamenajících velkou úsporu energie (zateplení, aktuálně nová okna atd.), obec však podporuje také environmentálně zaměřené akce a projekty, kterých se zástupci obecního úřadu také osobně účastní. Škola má na velmi dobré úrovni navázanu spolupráci s rodiči a místními firmami, což je vidět zejména na součinnosti při realizaci akcí a projektů. Díky této spolupráci se škole daří šetřit prostředky za materiál i práci. Ekotým společně se správními zaměstnanci a zaměstnanci místního obecního úřadu monitoruje spotřebu vody a energií, a porovnává aktuální stav s minulými roky. Tento monitoring se promítá do šetrných opatření, která jsou na škole průběžně realizována.

Škola je pro návštěvníky velmi příjemná, chodby jsou pěkně vyzdobeny a lze na nich najít mnoho nástěnek s nejrůznějšími informacemi. Na chodbách je velké množství rostlin a také zvířat, o které se starají sami žáci. V budově školy i mimo ni lze nalézt několik relaxačních

koutků, prostor pro odpočinek skýtá také školní zahrada, která je využívána navíc i jako sportoviště a učebna v přírodě s vybudovanou naučnou stezkou, pocitovým chodníčkem, hmyzími domečky, záhonky, bylinkovou zahrádkou, vzorníkem dřevin atd. Na zahradě je umístěna také učebna v přírodě a nově se připravuje osázení skleníku. Škola třídí velké množství odpadů, nejnověji zavedeným tříděným odpadem je hliník. S Ekotýmem úzce spolupracují také oba školníci, kteří se na realizaci některých akcí a projektů přímo podílí. Ekotým se snaží spolupracovat také s vedoucí školní jídelny, zavedl systém hlasování o chutnosti obědů a snaží se o zlepšení kvality školního stravování.

Budova školy je ve velké míře využívána také pro mimoškolní aktivity a k akcím pro veřejnost, škola organizuje mnoho vzdělávacích a osvětových akcí pro ostatní školská zařízení.

Slabé stránky a doporučení:

Škola využívá k čištění odpadů biologicky šetrné materiály, na samotný úklid však zatím ekologicky šetrné prostředky nepoužívá. Doporučujeme prohloubit spolupráci se správními zaměstnanci zajišťujícími úklid školy a pokusit se zvážit zavedení ekologicky šetrných prostředků.

2.3. Závazná doporučení, která je třeba naplnit do příštího auditu

Doporučujeme promyslet zavedení ekologicky šetrných prostředků pro úklid školy, vyzkoušení jednoduchých čisticích prostředků (soda, ocet).

Dále doporučujeme dle možností a finančních prostředků pokračovat ve využití potenciálu školní zahrady, které škola již plánuje a má také předběžně projekčně zpracováno (jezírko, výsadba rostlin, relaxační zóny, herní prvky apod.).

3. Příloha: kritéria a indikátory s označeným dosaženým počtem bodů

Komise jmenovaná ředitelem vzdělávacího centra TEREZA uděluje Základní škole a Mateřské škole Povrly titul Ekoškola.

Jména a podpisy členů komise

.....
Mgr. Petr Daniš

.....
Mgr. Adéla Nováková

.....
Ing. Jan Smrčka

**Vzdělávací centrum TEREZA, z.ú.,
Národní koordinátor programu Ekoškola
Haštalská 17, 110 00, Praha 1
Tel: 224 816 868, fax. 224 819 161
E-mail: ekoskola@terezanet.cz; www.ekoskola.cz**